

Előfizetési árak:

Postán küldve, vagy helyben házhoz hordva:

Egész évre 6 frt. — kr.

Félévre 3 frt. — kr.

Évnegyedre 1 frt 50 kr.

Külsőeknek egész évre előfizetve 5 frt.

Az előfizetési pénzek bérmentesen a kiadóhivatalhoz s legelőszörűbben postai utalvánnyal küldendők.

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Hirdetési díjak: Egy 30 négyyszög centimeter tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr, ezen fölül 60 négyyszög centimeterig 1 frt s így minden megkezdett 30 négyyszög centimeternyi tér többlet után 50 kr. számíttatik. Kedvezményül 4—10 szeri beiktatásnál 50%, 11 és többszöri beiktatásnál 100%-nyi díjengedés. Bélyegilleték minden beiktatásnál 30 kr. számíttatik.

Nyilttérli czikkék garmond sora után 30 kr fizetendő. Hirdetéseket elfogad Mudrony és György hirdetési irodája a Hon szerkesztőségében, Budapest, Barátoktér 3. sz. Athenaeum I. emelet.

Ismeretlen kézből jött ezikkeket nem közlünk, s csak bérmentes leveleket fogadunk el. Kéziratok vissza nem adatnak.

Szerkesztőségi iroda és kiadóhivatal: De és Kis-király-utca (Baló-ház)

„Szolnok-Dobokamegye“ hivatalos közlönye.

s a megyei gazdasági egylet

A lapot érdeklő mindennemű felsőlamlások (reklamatiók) vagy hirdetések a szerkesztőséghez intézendők.

Nyilttérli czikkék garmond sora után 30 kr fizetendő. Hirdetéseket elfogad Mudrony és György hirdetési irodája a Hon szerkesztőségében, Budapest, Barátoktér 3. sz. Athenaeum I. emelet.

Megjelenik minden vasárnapon.

A király Magyarországon.

A király jön Magyarországra. Érkezésének politikai fontosságot kölcsönöz galicziai fogadtatása és a készülő keleti események.

A magyarok ne maradjanak hátra a lengyelek mögött a fogadtatás szívélyességére nézve.

Ezt követeli nem csak a loyaltás, ezt a helyes politika követeli.

A király hazaérkezése mindenkor örömtűnnap Magyarországnak s a magyar nemzet soha el nem mulasztja fejedelmének megadni a tiszteletet és hódolatot. Most azonban igen kíváncsi, hogy főuraink és a nép tüntető szeretettel kísérje utjában lépten-nyomon.

Nem mintha épen versenyezni akarnának a lengyelekkel; nekik a király látogatása a nemzeti ébredés hajnala, ezért ők mindent megtesznek, mi tőlük telik s mit hosszú előkészület után leleményes észszel kigondolhattak. Pompában, fényben tultettek rajtuk. De a magyar nemzet mutassa meg, hogy ő is sereglik a király körül, s hogy szeretetteljes ragaszkodása nem hitványabb, mint a csehéké vagy a lengyeleké.

És ezt azért kívánjuk, mert a király galicziai utazása oly politikának kezdeményezése, melyet Magyarország is régen kíván, melyet 1830 óta, mikor a vármegyék Lengyelország helyreállítását követeltek, ötven éven keresztül a magyar nemzet hiába sürgetett s mely most végre-valahára megvalósulni készül. A magyar nemzet ne mutasson

A „SZOLNOK-DOBOKA“ TÁRCÁJA.

II. Egy nem természet tudós beszélgetései.

Milyen nagy hű-hót csaptak a tudósok, midőn Edison feltalálta a Phonographot, mely szerint az ember egy három lábú asztalkán felállított trombita forma csőbe belé beszél vagy belé énekel s ottan a lég rezgése által a hang egy gyöngye lemezre leíródik s később ezen lemez, épen mint valami viszhang, ismét vissza adja rezgés után az egész beszédet és éneket. Még ha Amerikába elviszik is azon lemezt s ottan ráteszik hasonló gépre, ott is épen úgy elbeszéli s eléneke az egészet.

Szép találmány az igaz, csak hogy nem új dolog, mert a báró Demanx trombitája ezt már régen teljesíteni tudta, t. i., ha a hangot belé futták téli időben, az a nagy hideg miatt mind belé fagyott, s tavasszal az idő enyhültével, ha szegre volt is akasztva, mind egy utolsó hangig eltrombitálta a télen által bele fagyott hangokat. Sőt a közelebbi években az Edison három lábú phonographjánál is tökéletesebbek állottak elő, csak hogy ezek két lábón járnak, czilinder kalapot viselnek s nagy fizetést huznak; de aztán oly hiven is trombitálnak, épen a mint fülökbe dalták a hangokat. Nézz meg a ki nem hiszi a magyarországi képviselőházat, vagy akár a megyegyűléseket s a legszebb phonograph példányokat fogja látni; még vehet is belőlök, ha van arra való pénze, mert olcsók s nem is nagyon drágák.

közönyt, mikor oly nagy dologról van szó, mint a lengyel zászló kitűzése Oroszországgal szemben. Illik, hogy a magyarság örömet és helyeslését a királynak kifejezze. Tanácsos, hogy meleg tüntetéssel adjuk tudtára a Felségének, hogy a most kezdeményezett lengyel politikában számíthat Magyarország buzgó támogatására.

S a magyar nemzet nem háládatlan. A lengyelek vérzettek a magyar szabadságért. Lengyel légiók küzdöttek a magyar zászlók alatt. Bem, Dembinszky, Woronieczky és sok más lengyel hősök nevei örök csillagokként ragyognak a magyarok történetében. A két nemzet szövetsége szent és állandó, mert érdek-közösségen nyugszik és becsületen alapszik.

Magyar királyok viselték a lengyel koronát, Nagy Lajos és Báthory István; lengyel királyok a magyart. Most ismét a magyar király van hivatva arra, hogy Lengyelország trónjára lépjen. Maradhatunk-e közönyösek ennek láttára.

Ne mondja senki, hogy ezek merő fantáziák. A király galicziai utazása nem véletlen. Az udvar érzi a lengyel tüntetések jelentőségét. De ki kételkednék, azt meggyőzhetik Varnbühler leleplezései az orosz ajánlatról, melyet két év előtt a császár minisztere tett Franciaország miniszterének Waddingtonnak, hogy csapjanak egyszerre s hirtelen Németországra. Innen a szoros szövetség közöttünk és Poroszország közt. Gambetta tettvégya, Gladstone egyetértése Oroszországgal a keleti kérdésben a többi megmagyarázza. A király galicziai útja, Haymerle látogatása

Egy kissé nagy hasuak az igaz, de annál többet tudnak enni és inni, ott a hol kapnak.

Épen így áll a dolog a Darwinizmussal is. Ugyan van-e ember, a ki ne tudná átlátni, hogy pl. a pergament körtve kezdetben valóságos vacsor lehetett, s abból tökéletesült mivelés és oltás útján lassanként pergament körtvé. Ugyan miért ne fejlődhetett s tökéletesülhetett volna az emberi nemzet is valami alsóbb fokú állapotból?

Annyi bizonyos, hogy az angoloknak ma is sokkal finomabb agy rendszerök van, mint a kevésbé mivelte nemzeteknek, s általában az Európaiak gyöngédebb és nemesebb szerkezetűek, mint a négerék. És a négerék közt nem is uralkodik annyi féle betegség pl. arra nincs eset, hogy valaha néger megütött volna a gutta, de annál gyakrabban megütik ők egymást, úgy guttaütésre sincsen is semmi szükség közöttük.

Általában megjegyezhetjük, hogy az ember nemcsak egyéni kifejlődésre van a természettől utalva; magának az egész emberi nemzetnek is van egy folytonos tökéletesedésre irányult nemzeti nagy élete, melyben az ősök által tett felfedezések és találmányok, mint nemzeti kincs maradnak az utódokra, hogy azok alapján ezek még tovább fejlődjenek. Ezért ma képzelni sem tudjuk minő állapotban lehetett az ember, midőn legelőször megjelent, hogy az emberi nemzetnek ezen őskora épen úgy örök homályban marad előttünk, mint mély homályban áll minden egyes ember előtt az ő saját csecsemő kora. De az is kétségtelen, hogy kezdetben az emberek sokkal tökéletlenebbek voltak, majd semmi eszközzel nem bírtak s csak tökéletlen kőbaltákkal s kő-

Bismarcknál és Rudolf trónörökös látogatása Berlinben szépen összefüggnek. Nagy dolgok vannak készülöben. S a király érkezése egyenest Magyarországra, a galicziai utazás kiegészítő része.

Ily körülmények közt politikai nemzet, mint a magyar, nem maradhat álmos. Kell, hogy magatartása elárulja érzelmeit; készségét a királyt követni a megkezdett úton. Annival inkább, mert nem kalandos vágy, sem pedig nagyravágyás vezették a fejedelmet az új oroszellenes irányba, hanem a kénytelenség, mely az orosz agresszióval szemben az önfenntartás ösztönét követi.

A magyar nemzet érdekei nem válnak ezuttal külön a dinasztia érdekeitől. A fejedelm utazásokat tesz, hogy különböző népeit szorosabban gyűjtse maga körül a közös védelemre. Most hozzánk fordul.

Nekünk s a közönségünk van a királyra s a királynak mi reánk. Ezen tudat járuljon hozzá a magyarok ősi hűségéhez királyukhoz és fokozza lelkesedésünket.

Hadd lássa a világ a magyar nemzet egyetértését királyával! [P. N.]

A deési választó-kerület képviselője gróf Teleki Domokos beszámoló beszéde.

DEÉS, 1880. szept. 12.

Ünnep, alkotmányos polgári ünnep örömeiben osztozánk ma, választókerületünk képviselője eljárásáról, politikai magatartásáról, számot adólag keresé föl választóit.

eszközökkel voltak felfegyverkezve. Innen nem csuda, ha a tudósok oda vitték a dolgot, hogy az ember kezdetben valami majom forma vagy még annál is tökéletlenebb esuszó-mászó állapotban jelenhetett meg s lassanként tökéletesült által ilyen két lábú tollatlan állattá, a mint ma gavallérkodik.

No ez is mind szép okoskodás, csak hogy ezen nem volt miért Darvinnak igen sokáig törni a fejét. Mert hiszen az Esopus korában is — ez pedig nem volt igen régen — tudtak az állatok közül sokan beszélni, pl. farkas, róka, kutya, macska, disznó, sas, golya mind igen szépen beszéltek, a mint azokat Esopus elég hiven le is írta. S részéről úgy hiszem helyesebben is beszéltek, mint azon pesti tudósok, kik most az ivadot s ahoz hasonló új szokat készítenek. Így lassanként ezen Esopus korabeli állat atyafiak is átalakulhattak a vaczkorhoz hasonlóan tökéletes emberé, s a ki jól megnézi az emberek arcát, olykor ma is megismerheti rajtuk, hogy ni ez farkas természetű, ez rókaalakult át emberé, ez hizelgő macska természetű, amaz medve, vagy bivalyból alakult, különösen pedig sok emberen megismerhető az eredeti kutya pofa, mert hát nem mindenik alakult még egészen át tökéletes emberé, habár lakkezipőben jár s frakkot visel is a hátán. Még a nőken is megismerhető, melyik alakult galambból, rozsa bimbóból, ibolyából, lilium szálból, szegfűből, tulipánból s egy némely elhízott menyecske valóságos bazsarozsából.

A minap egy suhancz bizonyos fehérműt talált egy udvaron kiterítve, s hogy el ne hanyodjanak, hona alá szedve ment dolgait igazítani.

Délelőtt 11 órakor lovas bandérium kíséretében vagy 20 magán-fogaton számos választó vonult ki, ünnepies színt öltött városunkból a Szamosan túli határszél felé, hogy ott a Kozárvárról érkező követünket megvárja. Kevés várakozás után előbogarogott egy 4 lovas hintó és dörgő éljenzés közben kilépett abból gróf Teleki Döme, mindenkitől lelki örömmel üdvözölve.

Dessewffy Mihály földbirtokos érzelmeinknek kifejezést adni óhajtván, rövid, de meleg szónoklattal fogadja a követet, mondván, hogy ott, ahol állunk, folytat össze Deés városa barázdái gr. Teleki Döme őseinek barázdáival. Itt a ponton üdvözlé őt, mint Deés városa vendégét s választókerületének szeretett képviselőjét, felkérve őt, hogy jelzett akaratahoz képest, szíveskedjék körünkben beszámoló beszédje elmondására megjelenni, de már most azon reményt fejezte ki, hogy mint eddig, úgy ezután is, a politikai téren egy sorban fognak küzdeni a közös haza felvirágoztatásáért. Harsány éljenzés követé szónokunk szavait, mint szintén képviselőnkéit, ki meghatottan köszöni meg a szíves és barátságos fogadtatást, a mely mély hálára kötelezi őt, igéri itt az Isten szabad ege alatt, hogy elmondandó szavai őszinték lesznek.

E rövid beszéd emelő hatása alatt ültünk kocsira, gyorsan visszahajtatva a városba, a nemzeti színű lobogókkal feldíszített városháza elé. — A városház nagy tanácskozási terme zsúfolásig megtelt, ünnepiesen öltözött választókkal, kiket a választókerület elnöke, Kovács Samu ev. ref. lelkész szívesen üdvözöl, s hangsúlyozza, hogy választókerületünk képviselője, gróf Teleki Domokos, azon megtisztelő bizalom következtében, melylyel őt a parlamentbe juttattuk, politikai eljárásáról, követi működéséről beszámolni óhajt, felkéri tehát a képviselő urat, beszámoló beszéde megtartására. (Éljenzés.)

„Igen t. választók!

Bátor voltam tisztelt elnökünk t. Kovács Samu urat fölkérni, legyen szíves önöket összekérni, hogy így alkalom nyíljon nekem önökhöz t. választók néhány őszinte szót intézni, és egyszersmind alkalom nyújtassék önöknek is tisztelt uraim, vélem nézeteiket közölhetni nyilvánosan és egyöntetűleg, a mennyiben itt egész kerületünk jelen van, vagy legalább kéne hogy legyen, a mennyiből t. elnökünk által összehívatott. Erre t. választóim annál is nagyobb sulyt fektetek, mert nézetem szerint legalább is nagyon kíváncsok, hogy a t. választók és képviselő alapján egy nézetem legyenek, természetes, hogy úgy a

Ezt észre véve a házi menyecske nagy sebbel-lobbal szaladott utána, mi közben elhízottsága miatt úgy elfáradott, s úgy elrekedett, hogy egészen megfeledkezve magáról, billegése és rekedt hangja által elárulta eredetét, hogy ő valóságos pézsmarézből alakult. Szerencsére férje nem látta s óvatosabb vagyok, hogysem a szerető férnek felfedeztem volna a dolgot. Így a férj boldog tudatlanságában továbbra is a legjobb egyetértés és szeretetben él kedves pézsmarézből. Sőt többet mondok. Egy becsületes szabó mesternél több segéd dolgozik, kik érdemes polgári leányos házakhoz járnak olykor időzni, s ottan a legnyájasabb szerelmes pillangásokkal fogadtatnak, holott tisztán tudják rólok, hogy ők bizony mind apró bakkecskék s maga a szabó mester tisztelt nője is tudja, hogy kedves férje valóságos berbécs s még is a legmelegebb szerelemmel vonzódik hozzá.

De hát ilyen a szerelem, a kiket az rozsa lánczaival össze fűzött, azok mindent rózsaszínen látnak, s az eredeti gyengeségek iránt is elnézéssel vagynak. S megvallom, hogy az ily kedves kis polgárnők s polgárleányok iránt magam is oly tiszteletet érzek, hogy tiszteletem jeléül a hold világ szeme láttára örömmel keblemeire ölelém őket, tisztá szívemből így szólva hozzájuk:

„Rózsa bokor a domb oldalon,
Borulj a vállomra angyalom,
Sugjad a fülembe, hogy szeretsz,
S ők felelnék vissza: elmehetsz.”

ANDRÁSBÁKÓ,
harangozó.

kivitelre nézve, mint a kivihetőségre, illetőleg elérhetőségre nézve, már a nézetek eltérők lehetnek, sőt fájdalom sokszor azok is, mert igen tisztelt uraim, ha én és többi szabadelvű képviselő társaim nem tehetünk mindenben eleget, úgy a magunk, mint az egész ország nem csak reményeinek, de jogos kívánságainak is, úgy legyenek meggyőződve róla, hogy az onnan van, hogy oly faktorokkal kell számolnunk, melyek rajtunk kívül esnek, és a melyeket mellőzni fájdalom nem lehet, de hiszen tisztelt uraim vegyenek példát önmagukon, hányan vannak önök közül azok, kik minden ügyüket úgy rendezhetik, mint ahogy akarnák, és ahogy kívánatos lenne; önöknek is megvannak azon bajaik és nehézségeik, melyek óhajtaik és legszebb reményeik elé tolakodva, sok gondot adnak és sok óhajtatást meghiusítanak; így van t. uraim a képviselő is sokszor, és úgy vannak a miniszterek, sőt ha szabad megjegyezmem még a felség sem látja megérni mind azon gyümölcsöket, melyeknek fát oly gondosan ápolta, ezért uraim kell, hogy mérsékeljük nem reményeinket, hanem követeléseinket, jobb habár lassabban, de biztosabban közelíteni a célhoz, mint reményt veszítve ismeretlen úton merészen kalauzolni e szent hazát.

Ha a lefolyt 2 év alatt hozott törvényeinkre egy pillantást vetünk, látni fogjuk, hogy az igazságnak szent elve volt a vezetők; van közöttük nehéz és sulyos is, p. o. a hadmentességi adó, mely sok ellenszenvet keltett az országban, sőt több erőszakos ellenállás is adott alkalmat, de legyünk igazságosak, ha Péter szolgálja a hazát mint katonát, a közséves és püspök Pál segítse azt a hadmentességi adóval, mert a haza iránti terhek mindnyájunkra aránylagosan egyenlő mérvben kell hogy kiterjedjenek, megszünteti vagy legalább mérsékli ezen törvény egyszersmind az előforduló kihágásokat is, a sorozás, az úgynevezett „untauglich“ körül. Láthatunk más oldalról egy rég sovárgott törvényt, melyet sok éveken nem tudtak az erdélyi t. képviselő urak kivívni, ez az erdélyi birtokrendezési törvény, ez tisztelt uraim az enyém és tiédnek az a b c-jé és mint ilyen természetes égető szükség is volt, valóságos csapás, hogy ily későn született, de az is természetes, hogy nem mindenki tapsol neki, pedig még ellenzékünk is mellette volt, kivéve Apponyi gróf és néhány társait, a mi mellesleg legyen megjegyezve nem lehet nagyon megnyugtató azon conservatív elemekre nézve, kik elvéik mellett egyszersmind a földbirtok rendezetlenségét is conserválni óhajtják.

Vasútakban a magyar állam eszmének nagy áldozatokat hoztunk, tiszai és déli vonalat megvettük, Pest-Zimonyi világforgalmi vasutat törvénnyel alkottuk és még más nem kisebb jelentőségű vasútat biztosítottunk e hazának, és hogy jöjjünk már haza az apahida-deési vasútnak törvénnyel alkottuk és az államtól 300,000 frtot érő vasanyagot kaptunk, ez igen t. uraim legyenek meggyőződve róla nem kicsiség, és legyenek meggyőződve arról is, hogy ha az erdélyi képviselő urak nem látták volna szükségét a sürű összetartásnak, úgy azok a szép töltesek most nem léteznének Apahida és Deés között. És most t. uraim vonuljunk mi is egy keveset Bosznia és Hercegovina felé. Midőn jelen országgyűlés összegyűlt, Bosznia és Hercegovina már a mienk volt, már benne voltunk. Én t. uraim ennek soha se örültem, sokszor megmagyarázták azt nekem, megvallom soha se értettem, adja Isten a hiba bennem legyen, reánk csak az elfoglalt tartományok közigazgatása tartozott és ezen törvény adatott élénk t. uraim, ez nem lényeges szerény nézetem szerint, nekem tökéletesen mindegy, hogy Bosznia és Hercegovina milyen közigazgatásnak örvendezik, avagy búsul, kettőt tudok; annyit, hogy a mig a katonánk ott lesz, addig csendesesen lesznek, ha kihozzuk, úgy ott maradt hivatalnokainkat kilöki, mert ott simpathiánk soha se lesz.

Végül t. uraim kifejezést kell hogy adjak még nagy tiszteletemnek a kormányelnök és társai erélyességének és azon reményemnek, hogy ezen fáradhatlan hazafiak e sokat próbált hazát mielőbb biztos révbe vezérlik.

Isten éltesse és tartsa meg Szt. István biro-

dalmát és annak törvényes királyát! — (Lelkes éljenzés.)

Ezután Lészai László a választók nevében következőleg válaszolt:

„Mlgs. Gróf úr! Tisztelt képviselőnk!

Kisded értekezletünk megbízásából nekem jutott azon szerencse, hogy a mlsgod által eléadott beszámoló beszédre, országgyűlési képviselői magatartására vonatkozó nézeteinket s t. személye iránti érzelmeinket ez alkalommal tolmácsolhassam.

És én szíves örömmel, hazafiúi készséggel fogadtam s teljesitem e megbízást sok tekintetből.

De legfőbbként azért is, mert alkotmányunk helyre állításától e mai napig első eset választókerületünkben az a figyelem, melyben a t. képviselő úr jelen beszámolásával minket részesített.

S habár előttem, a városunk határszélén megjelent elfogadó küldöttségünk t. szónoka, az én kedves barátom Dessewffy Mihály ott a szabadban kifejtette, hogy a t. képviselő urnak ily célzata minket mily meglepéssel töltö el: itt, e teremben, választó társaim közepette és a ténnyé vált cél után még is elismerést és köszönetet szavazok mlsgodnak a mi képviselőnknek ilyen cselekedeteért.

Alkotmányos életünk kezdetén, s az alkotmányos állapotok megszilárdulásának lefolyt eseteiben ugyanis sok és nehéz küzdelmek vonultak felettünk a multban el.

És amaz időben, ámbár szükséges, felette szükséges volt volna, hogy képviselőink a felmerült alkotásokra vonatkozó nézeteinket megismerni törekedjenek, ők ezt még is elmellőzők.

Való és tiszta örömet kelle tehát éreznünk, ha most, az alkotás végsőbb állapotaiban van valahára egy oly képviselőnk, ki a kölesönös összetartás és az egymásra ható bizalom érintett nyilvánulását, legszentebb képviselői kötelességeinek egyikét teljesíteni nem restelkedett.

És mi t. képviselőnk ezt az örömet valóban érezzük s ennek ezennel kifejezést is adunk ünnepélyesen!..

A beszámolás érdemében pedig mi jól ismerjük azon sulyos viszonyokat s nehézségeket, a melyek akadályozák a köztisztletben álló minisztereinket és a szabadelvű párt, a mi pártunk tagjait abban, hogy a tárgyalásban állott közjogi törvényeket, milyenek valának például a bankügy rendezése és a honvédelmi törvény revisioja, az előttük állott irányban megalkothassák.

S éppen ezért, számot vetve a fenálló körülményekkel; belátva, hogy sok egyébnek bekövetkezése előtt ama törvények alkotásában tovább menni lehetetlen vala; és tudván azt is, hogy a t. képviselő úr, valamint az országgyűlési többségnek, a szabadelvű pártunknak emanatioja, a hatalmat gyakorló minisztereink s kivált ezeknek nagyérdemű genialis elnöke annyiszor bebizonyított hazafias érzelmeikhez híven ez esetekben is megtették mindazt, a mi embertől és a jó hazafitól méltán megvárható: — mi nem tétovázunk kijelenteni, hogy a t. képviselő úr, az országgyűlési többség, valamint a miniszterek és a miniszter elnök Tisza Kálmán úr önmaga iránti bizalmunk, tiszteletünk és ragaszkodásunk még az érintett két, sokak előtt kedvezőtlen behatást okozott törvényezik megalkotása miatt sem csökkent legkevésbé sem.

Sőt, mert e törvényezikben, mint a földmives a földbe hintett magvaiban a dús termést, mi a jogfejlődési képességnek és a tényleges előhaladásnak feltételeit méltán remélhetjük és fel is találhatjuk: hazafias készséggel esmerjük el azt is, hogy a multhoz viszonyítva, s az elmúlt jelenhez, mely ma már csak multnak nevezhető, hasonlítva e két törvényben is feltaláljuk alkotmányunknak azon alapköveit, melyre támasztva az óhajtott épület annak idején magasra emelkedendhet.

Ki tagadhatná például amaz előnyt, mely abban áll, hogy ama megcsontosult osztrák intézmény, a National bank ma már a magyar érdekeket is egyformán szolgálja, s a mi tulajdonukat is képezi, holott előbbi időkben csak közigazgatási állapotaink nyűgözésére és önös céljainak termékenyítésére szolgált, majdnem mindenekben!..

S tekintve a t. képviselő úr által felsorolt

többi üdvteljes alkotásokat, milyenek a keleti vasútvonalnak Predealig való kiépítettése, a Zimonyi vasúti csatlakozás előnyös kivívása, a vasútak nagyobb részének államosítása, közgazdasági intézmények, telepek, intézetek alapítása, a nevelés, a posta- és távirda ügy fejlesztése, az erdélyi birtokviszonyok szabályozása; — és megemlékezve ezen alkotások legfőbbikére a büntető jog és büntető eljárásról szóló, a modern jogtudomány színvonalán álló, s főképp a királyhágón tuli részekben egy halasztthatatlan, égető szükségét elenyésztető, egy tátongó ürt betöltő törvényekre, valamint az igazságszolgáltatás terén behozott javításokra és intézkedésekre, a melyeket, és a melyet a t. képviselő úr egy világos szerénységből fel sem említett: a fennebb már kifejezett bizalmunk és tiszteltteljes ragaszkodásunk a t. képviselő úr személyéhez, a szabadelvű párt iránt, melynek a t. képviselő úr igen helyesen egyik hív tagja és ezen párt vezér férfiai, valamint az ezekből kivált miniszterek s főképen a lángeszű hazafias miniszter elnök úr iránt, — melyet itt ismételtelen is kifejezünk — bizonyára indokolt és ilyennek tartható minden tekintetben.

Vannak talán néhányan közöttünk is, kik a képviselői kötelesség hív teljesítését a szerint mérlegelik, hogy az illető az országgyűlési tárgyalásokban mily nyilvános részt veszen.

S ha ezek ily szempontból a t. képviselő úr iránti elismerésünket, kifejezett bizalmunkat azért, mert a t. képviselő úr ama tárgyalásokban mint szónok részt venni, ott szükség felett is lármázni nem törekedett, — tulzottnak tekintenék: — mi a legnagyobb megnyugvással vagyunk e tekintetben is ítéletünk helyessége, bizalmunknak a fentiekben eszközölt kifejezéseiben.

Mert hát mai napság, mint eddig is, a verebet nem fogják dobbal, s mert az is tény, hogy a legtöbb esetben hasznosabb szolgálatot teszen a közügynek az, a ki, a talán és sok esetben kétségkívül felesleges láрма helyett ott, hol a törvények, az alkotások előkészítettnek, t. i. a tanácskozási klubokban mindent megtesznek arra, hogy a tárgyalandó törvényjavaslat a haza javának megfelelő módon szerkesztettségű és arra vezető legyen.

Mitagod, a t. képviselő úr pedig épen az előbb említettek közé tartozik, s mi tudjuk, hogy valóban emigy tett és működött a felmerült fontos esetekben.

Ezért nemcsak a magunk, de az érintett kétkedők nevében is, és a mint bevezető szavaimban már jeleztem ezt, a t. képviselő úr összes választóinak megbizásából szívem mélyéből kívánom, hogy mitagodat, mint a mi tisztelt képviselőnk a haza javára, választó kerületünk dicsőségére hosszasan, sokáig éltesse. — Éljen! (Hatalmas éljenzés.)

Végül az elnök constatatálja, hogy László úr mindnyájunk érzelmeit, és gondolatait tolmácsolá, kívánja, hogy képviselőinket az Isten a haza, a választó kerület, az egyesek boldogítására sokáig éltesse! —

Ezután a választók a legkedvezőbb hangulatban oszoltak szét.

VEGYESEK.

— **Főispán ömlga**, mint a szamosvölgyi vasút reszvény-társaság elnöke és főmérnök Péterfi Zsigmond Bécs és Diósgyőrrre utaztak vasúti kocsik, sínek s egyéb felszerelvények beszerzése érdekében.

— **Az október 4-re kitűzött bizottsági közgyűlést** megelőzőleg, f. hó 29-én az állandó választmány ülést tart.

— **Földmívelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter úr ö nagyméltósága** megengedte, hogy addig is, míg az ujabbi fa-árjegyzékek és hajtópénzek törvényszerű módon végleg megállapíthatnak, az erdei károk elhárításánál az érték, kártérítés és hajtópénz megállapítására a megye eddigi fa-árjegyzéke és illetőleg a most alkalmazásban levő hajtópénzek alkalmaztassanak.

— **A m. kir. belügyminiszter úr**, a földmívelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter ural egyetértőleg azon megállapodásra jött, hogy az erdő-törvény életbe lépte előtt elkövetett erdei kihá-

gások, az ezen törvény életbe lépte előtt illetékes hatóságok által azon anyagi jogszabályok szerint bírálandók el, melyek ezen új erdő-törvény életbe lépte előtt hatályban voltak.

— **Barthos Dezsóné** Jeszenszky Mathild, okleveles tanítónő, f. hó 29-én túl — Nagyrákos-utcai lakásán (Nagy Farkasné háza) zongora tanításból órákat adand. — Ajánljuk az érdeklődő szülők figyelmébe.

— **A korcsolyázó-egylet** megalakítására f. hó 12-én tartott értekezleten megállapíták az alapszabályokat, melyek sürgősen fognak a minisztériumhoz jóváhagyás végett fölterjesztetni.

— **A próbabájlról**, melyet Bleyer József ügyes táncztanító növendékeivel f. hó 11-én rendezett, — térszüke miatt nem hozhatunk hosszabb tudósítást, min leginkább dr. Habakuk munkatársunk sajnálkozik, mert már hegyezte tollát, hogy a jövő tized bálhőseit előkészítő iskolájukban is megdicsérje, és hogy kellőleg méltányolja Hatfaludy Erzsikét és ifj. Mikó Miklóst, kik kiváló ügyességgel, tapsot és éljenzést provocaló könnyedséggel, mindnyájunk élvezetére lejték a nehéz magyar sálót.

— **A deési vasúti állomásnál** már rakatnak le sínek, melyeken az építési anyagok szállítása folyó hó 20-án veszi kezdetét.

— **Jakab Bogdán** szamosujvári képviselő ma folyó hó 19-én tartja beszámoló beszédét Szamosujvárt.

— **A hadügyminisztérium** helyet keres 400 remonda csikó számára. E tárgyban az „Erdélyi Gazda” 37-ik számából részletes felvilágosítást szerezhetni.

— **Az erdélyi gazdasági egylet** 1880. október 28-ikától november 3-ig Kolozsvárt a városi vigadó (Redoute) helyiségeiben gyümölcsészeti és kertészeti kiállítást fog tartani. E kiállítás a magyar haza egész területére terjed ki és négy osztályra oszlik u. m. I. gyümölcs-, II. vetemény és főzelék-, III. szoba kertészet, végre IV. kerti eszközök és kézi gépek. A kiállításra szánt termékek és tárgyak a szükséges hely biztosíthatása végett október hó 15-ére az erdélyi gazdasági-egylet titkári hivatalánál (Kolozsvárt, belmonostor-utca 8-ik szám) szóval vagy írásban bejelentendők és legkésőbb október hó 24-ére ugyanazon czim alatt beküldendők. Ezen meghatározott időn túl bejelentett, vagy beérkezett küldemények a versenyből kizáratnak. Ajánljuk és felhívjuk e fontos ügyre megyénk területén is az illető közönséget.

— **Br. Kemény Gábor** miniszter körútjában N.-Enyeden intézkedett a vinczellér-képezde felállítására. Tordán megtekintette az ott véglegesen elhelyezett bika-borju telepet, s az érdekében folyamatban levő építkezéseket. N.-Váradon borászati kormánybiztos Miklós Gyulával, kinek hivatása, az okszerű szüret kezelésének ismertetése, megtekinték az érdiszegi vinczellér iskolát, melynek növendékei az okszerű borászat, pincekezelés és szőlőmívelésben a szükséges ismeretek elsajátításában kitűnő eredményt mutattak fel.

— **Az angol parlamentet** békés jellegű trónbeszéddel elnapolták, november 24-ig. — **Spanyolországban** augusztus 31-én óriási vihar dühöngött, még pedig az egész országban, tömördek kárt okozva épületekben, vasútakban, hidakban; több vidéken árvíz is volt. — **Huszeín pasa** török hadügyminiszterrel nagy elismeréssel jegyzik föl, mily pontos fizető, mert a hadseregnek már most kifizette a múlt májusi és júniusi zsoldot. — **Temesvártt** a magyar nyelvet oly jó sikerrel tanítják az iskolákban, hogy a szülők már nem küldik gyermekeiket magyar szóra a magyar városokba. — **Torontálból** száz család kivándorolt Bulgáriába s még vagy négyszáz készül; elég szomorú! — **Két angol nő** nézte meg közelébb Budapest nevezetességeit, melyek nagyon megnyerék tetszésüket. Ezek Damaskusba utaznak, s azért választák a szárazföldi utat, hogy hazánkat is megnézhessek. — **Az ev. ref. egyházkerület** konventje össze ült id. báró Vay Miklós elnöke alatt. — **Örményországban** lázadás tört ki a porta ellen. — **Tomszkan.** Szibériában, az orosz kormány egyetemet állit. — **A turkománok** ismét megverték az oroszokat; egy hadosztályt szétugrasztottak s minden fegyvert, lőszert elszedtek. — **Az olasz király ellen,**

midőn Florenzbe érkezett, ismét merénylet. terveztek, de a rendőrség idején nyomára jött **Rudolf trónörökös**t Berlinben rendkívüli kitüntetéssel fogadták. — **Maros-Vásárhelyről** jelentik, hogy a Bem tábornok szegénysorsu nővérei számára eddig 301 frt gyűlt össze. — **Erzsébet** királyné megérkezett Gödöllőre. — **A király** szerdán érkezett körutja utolsó főállomására, Csernovicba. Utközben minden állomásnál ismétlődtek a lelkesült fogadtatás jelenetei.

HIVATALOS RÉSZ.

Szolnok-Dobokamegye főispánjától.

1195.—1880. szám.

Mindenik járás tkts szolgabírójának és három város polgármesterének.

Legközelebből tartott pénztár-vizsga alkalmával a számvevői nyilvántartásokat is betekintvén észleltem, hogy augusztus hó 31-ig lezáratván a befolyt összegekről vezetett jegyzékek, még mindig tetemes különbségek mutatkoznak s miután különösen a tkts. ^{polgármester} _{szolgabíró} úr vezetésére bi-

zott ^{városban} _{jársásban} még frt ... kr. közmunka váltásdíj frt ... kr. betegápolási adópótlék és frt ... kr. megyeház vásárlási pótdó van hátralékban, a közszolgálat érdekében hivatalos állásomból folyó ellenőrzési jogomnál fogva ezenel leghatározottabban értesíteni kívánom tkts. ^{polgármester} _{szolgabíró} urat, hogy a künn levő hátralék összegek behajtásának szabályos időn túl leendő vissza maradását megengedni nem fogom. Ez okon eleve oly kijelentéssel értesitem tkts. ^{polgármester} _{szolgabíró}

urat, hogy elodázhatlan kötelességének esmerje a jelzett künn levő összegek szigorú behajtását úgy eszközölni, hogy november 15-ig mindazok befolyva legyenek, mely időn túl egy általán hátralékot a megállapított kiadások nem engedvén, — magam sem akarván, — az alispánt felhívni fogom, hogy kivétel nélkül és kifogás számba nem vételével a hátralékok felhajtása érdekében az 1870. XLII. t.-cz. 58-ik §. a pontjában irt jogát érvényesítse.

Hivatalos tisztelettel.

Deésen, 1880. szeptember 8-án.

Br. Bánffy Dezső,
főispán.

Sz. 1570.—1880.

közig. biz.

Szarvadi Pál kir. tanácsos megyei alispán urnak

Deésen.

Hivatkozva belügyi m. kir. miniszter urnak folyó évi 9748. és 25,346. valamint a m. kir. földmívelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter urnak ugyan csak folyó évi 21,109. szám alatt egyes konkrét esetek alkalmából a két egybe hangzó határozatok ellen intézett folyamodások mikénti kezelése tárgyában kiadott elvi döntvényeire, az e tárgyban főnálló eddigi törvényes gyakorlat hatályon kívül helyezése mellett, tudás, tudatás és ahoz alkalmazkodás végett tudatni kívánjuk a nagyságos kir. tanácsos-alispán ural, hogy miután a hivatkozott döntvények szerint az 1877. évi 6761. szám alatt kelt belügyminiszteri döntvény, az azóta fejlődött, és az országgyűlés által is jóváhagyott gyakorlat szerint érvényen kívül helyezett, jövőre a két egybe hangzó határozatok ellen intézett folyamodások visszautasításának kimondására mindég a fokozatban következő hatóság lesz illetékes.

Azért szives lesz nagyságos alispán ur jövőre ezen elvi döntvények szemelött tartásával előforduló esetekben eljárni.

Szolnok-Dobokamegye közigazgatási bizottsága nevében.

Deésen, 1880. szeptember hó 6-án.

Br. Bánffy Dezső,
főispán.

A Szolnok-Doboka című lap tekintetes szerkesztőségének

Helyt.

A nagyméltóságú földmivelés, ipar és kereskedelmi m. kir. miniszter ur idei augusztus 14-én 23964. sz. a. kelt magas leirata kapcsában — a gyümölcs-aszalásnak — mint fontos házi és kereskedelmi cikket szolgáltató iparnak terjesztése érdekében, kiváló tekintettel az országban már is jelentékeny jövedelmi forrást képező szilvaszalásra, ennek nagyobb mérvbeni fejlesztése szempontjából egy gyümölcs-aszaló mintát, rajz és utasítással ellátottan közígg. bizottságunk részére küldött meg, mely minta a nevezett tartozékaival Szolnok-Dobokamegye főispánjának titkári hivatalában közszemlére kitétetett, midőn erről (cím) értesítjük, ugyanakkor felkérjük, hogy ezen értesítésünket becses lapjában azon hozzáadással közölni sziveskedjék, hogy a kérdéses minta, rajz és utasításokat irt. helyen naponta d. e. 9—12 és d. u. 3—5 óráig megtekinteni s arról rajz-másolatot is venni bárkinek jogában van.

Szolnok-Dobokamegye közigazgatási bizottságának Deésen, 1880. szeptember 8-án tartott üléséből.

Br. Bánffy Dezső,
főispán.

Felelős szerkesztő: KOVÁCS SAMU.

Nyiltér. *)

Nyilatkozat.

A „Szolnok-Doboka“ szept. 12-én megjelent 37-dik számának „Nyiltér“ rovatában Kaszap Antal, saját aláírása szerint főgymn. tanár, tényleg pedig Deésről kerekelt oldott polg. isk. tanító kijelenti, hogy az általam piacra hordottakat, valamint a „M.-Állam“ című lapban megjelenteket aljas rágalomnak nyilvánítja, és hogy ezen tárgyban a törvényes lépéseket megtette.

Hogy a „M.-Állam“-ban mik foglaltattak azt tudom, de miután az ott mondottakat nem én, hanem Péterffy József fővárosi tanító írta (hogy mily szándékkal, azt csak ő tudhatja), úgy e tekintetben válaszzsal nem szolgálhatok.

A mi a személyemre vonatkozó megjegyzést illeti, e tekintetben, miután Kaszap Antal nem mondja meg, hogy mily dolgokat hordottam a piacra, a választ illetőleg nagyon meg van helyzetem nehezítve. Én, tudtommal, csak sajnálkozásomat fejeztem ki a „piacon“ azok felett, a mik Kaszap Antalt önhibái következtében érték s ha ezt tartja rágalomnak, akkor észrevételét, mint helyeset és megérdemlettet elfogadom.

Miután azonban Kaszap Antal törvényes lépések megtételét is hangoztatja, úgy ki kell nyilatkoztatnom, s ez esetben biztosb. alapot fog találni a törvényes eljárásra, miszerint Kaszap Antal három váltót hamisított, melyek közül csalárdja iránti tekintetekből kettőt volt budapesti tisztársai fedeztek, a harmadikat pedig én és Szabó Ferencz deési polg. isk. igazgató, a mely tettünkért engemet „nyilatkozatával“, Szabó Ferenczet pedig azzal törekedett meghálálni, hogy őt még 65 frt erejéig külön megessalta. Egyéb-iránt nevezett „főgymn. tanár“ Budapesten még egyéb csalásokat is követett el s vagy 15 deési egyén (köztük egyik tanító-társa is) sem fogja az általa vagyonán ejtett károsítást más epithetonnal jelezhetni. Ezeknek kijelentésére önvédelmi ösztönöm és a társadalom iránti kötelességem reá kényszerítvén, elvárom Kaszap Antal részéről, hogy a törvényes lépések megtételét ne csak ígérje, mi szokása, hanem meg is tegye.

Deés, 1880. szeptember 13-án.

V. Horváth Zsigmond,

Szolnok-Dobokam. kir. tanfelügyelője.

*) E rovat alatt megjelent közleményekért semmi felelősséget nem vállal a szerk.

Pályázati hirdetmény.

Szolnok-Dobokamegye tekintetes közigazgatási bizottsága folyó hó 8-án 1816. szám alatti határozatával az 1876. évi XV. törv. 62. szakasza alapján a felelőséget kimondotta, melynek folytán ezennel adóvégre-hajtói állomásokra pályázat hirdetettik 2 frt, 2 frt 50 kr és 3 frt napidij és utazási költség járandósággal.

Pályázni kívánók a kellőleg felszerelt és szabályszerű bélyeggel ellátott kérvényeiket e hó végeig alólirotthoz küldjék be.

Deés, 1880. szeptember hó 16-án.

Pilhoffer István,
kir. adófelügyelő.

Szamosujvári járás szolgabirájától.

Pályázati hirdetmény.

Lozsárd, Kis-Jenő, Onok, Tötör és Moró csoportosított községek halálozás folytán üresedésbe jött körjegyzői állomására.

Felhivatnak mindazok, kik ezen 400 frt fizetés, lakbér és irodai átalánnyal javadalmazott állomást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerű pályázati folyamodványukat alólirotthoz folyó hó 30-ig annyival bizonyosabban beadni el ne mulasszák, mivel a később érkezettek tekintetbe nem vétetnek.

A választás folyó évi október 6-án d. e. 10 órakor Lozsárd községben fog megtartatni.

Sz.-ujvár, 1880. szeptember 14-én.

Szilágyi Albert,
szolgabíró.

Szamosujvári járás szoigabirájától.

Pályázati hirdetmény.

Nagy-Iklód, Kocséd-Szilvás és Tóthfalu községek csoportosított körjegyzői állomására.

Felhivatnak mindazok, kik ezen 400 frt évi fizetés, lakbér és irodai átalánnyal javadalmazott állomást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket f. évi szeptember 30-ig beadni el ne mulasszák, mivel később érkezettek figyelembe vehetők nem lesznek.

A választás folyó évi október hó 7-én d. e. 9 órakor Nagy-Iklód községben fog eszközöltetni.

Sz.-ujvár, 1880. szeptember 15-én.

Szilágyi Albert,
szolgabíró.

Árverezési hirdetmény.

A kis-krisztolczi birtokosság italárulási joga folyó 1880. évi szeptember hó 24-én d. e. 10 órakor Csáki-Gorbón a szolgabírói irodán tartandó nyilvános árverésen e folyó év és hó 30-ától kezdődőleg 2 1/2 egymásután következő évre haszonbérbe fog adatni. Kikiáltási ár 160 frt o. é.

Az árverezni óhajtók felhivatnak 10% százalékos bánatpénzt magokkal hozni.

A járás szolgabirájától.

Csáki-Gorbó, 1880. szeptember 13-án.

Vállya Ferencz s. k.,
szolgabíró.

Deési országos vásárok.

Közzététetik, miszerint a földmivelés, ipar és kereskedelemügyi miniszterium 23277.—1880. sz. határozatával megengedni méltóztatott, miszerint a deési országos vásárok jövőben 5—5 napon át tartassanak, és pedig:

1. Hamvazó szerdát követő szombaton és vasárnap a sertés és juhvásár, hétfőn és kedden a ló és baromvásár, szerdán pedig a termény és belvásár.

2. Urnapját követő pénteken és szombaton a sertés és juhvásár, vasárnap és hétfőn a ló és baromvásár, szerdán pedig a termény és belvásár.

3. Augusztus 17-én és 18-án a sertés és juhvásár, 19-én és 20-án a ló és baromvásár, 21-én pedig a termény és belvásár.

4. Deczember 9-én és 10-én a sertés és juhvásár, 11-én és 12-én ló és baromvásár, 13-án pedig a termény és belvásár.

Deés város tanácsától 1880. szept. 5.

Vékony Ferencz,
polgármester.

Losonczy István,
főjegyző.

Pályázati hirdetés.

A szamosvölgyi vasút-társaság kisajátítási mérnöki műveleteinek végrehajtására egy szakmérnök kerestetik.

Mégkivántatik, hogy ajánlkozó szak-képzettségét okmányokkal igazolja, és hogy kimutassa, miszerint kisajátításnál már kellő sikerrel működött.

Kedvezmények: bizonyos meghatározott összegű átalány, fuvarbérek és dologi számlák honorálása, vagy havi fizetés és költségek megtérítése.

Pályázati kérvények 1880. szeptember hó 25-ig alólirot igazgatóságához beterjesztendők.

Deésen, 1880. szeptember hó 10-én.

**A „szamosvölgyi vasút“
igazgatósága.**

Pályázat.

Bethlen, Alsó-Oroszfalu szövetkezett községek körjegyzői állomása lemondás folytán üresedésbe jöven, minek folytán ezen állomásra, mely 400 frt évi fizetés, 75 frt lakbér átalánnyal s a szabályok értelmében nyugdíjra való jogosultsággal van egybekötve, ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állomást elnyerni óhajtók felhivatnak, életkorukat a jegyzői szigorlatiak, e megye szigorló bizottsága előtt történt letételét, a magyarnyelvbeni jártasságukat s eddigi szolgálatukat beigazolólag pályázatukat f. év szeptember hó 26-ig bezárólag alólirot szolgabíróhoz annál bizonyosabban benyújtani, mivel későbbben érkezett pályázati kérések tekintetbe nem fognak vétethetni.

A választás f. év szeptember hó 30. ik napján d. e. 10 órakor fog Bethlenben a község házában megtartatni.

Szolnok-Dobokamegye bethleni járás szolgabirójától.

Bethlen, 1880. augusztus hó 26-án

Floth F. Adolf,
jszbiró.